

Tűzhányók, művészet, történelem

(Határjárás a vulkanológia mezsgyéin)

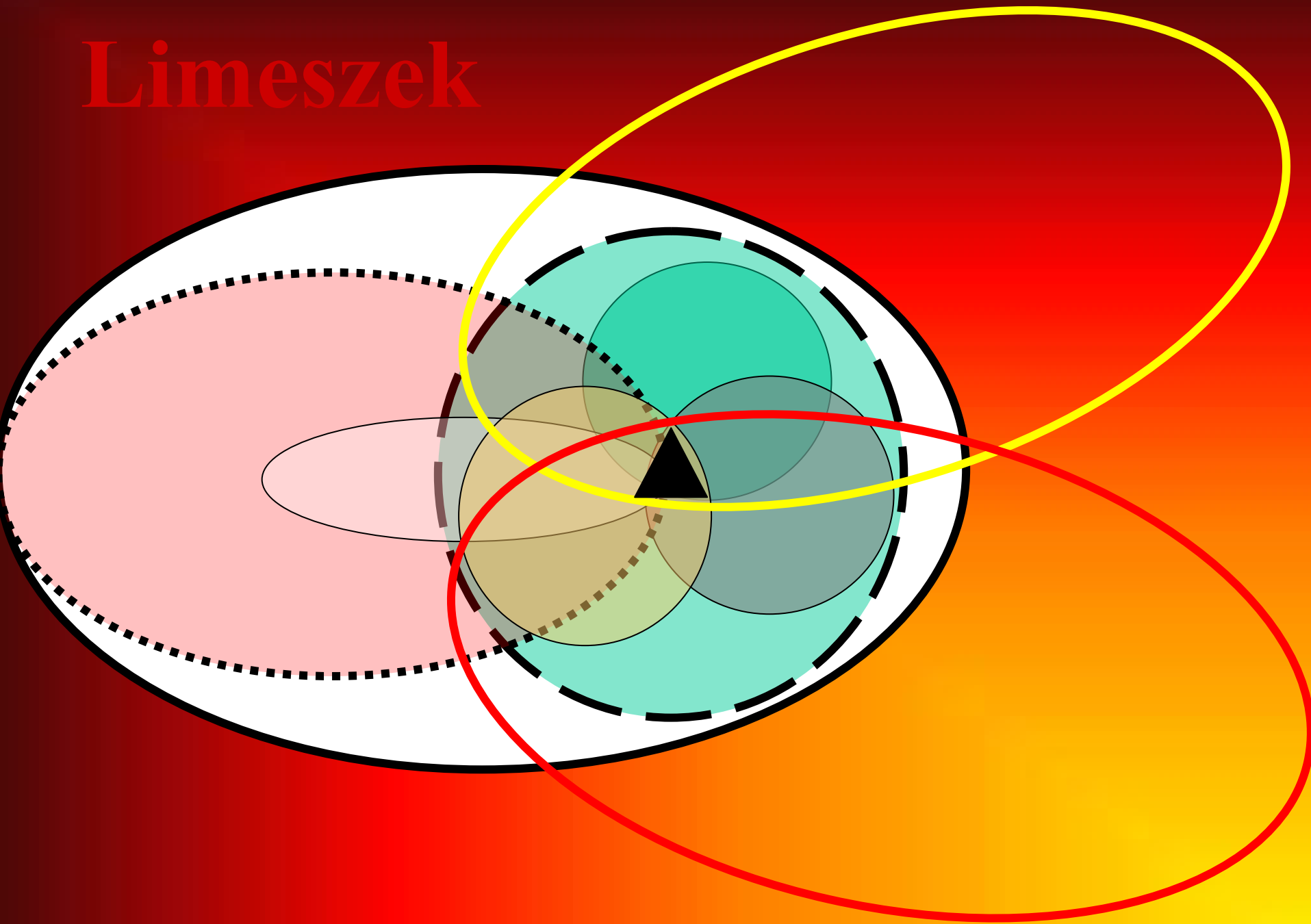
Szakács Sándor

SAPIENTIA EMTE

Környezettudomány Tanszék, Kolozsvár

szakacs@sapientia.ro

Limeszek

Vulkánok...

Merapi, Indonézia

Osorno, Chile

Fuji, Japán
Mayon, Fülöp-szigetek

Imbabura, Ecuador

Vulkánok...

Agua, Guatemala

Vulkánok...

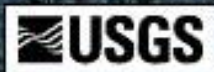

Fuji, Japán
Mayon, Fülöp-szigetek

**San Pedro és San Pablo
(Chile)**

Mount Shasta (USA)

USGS Photo by Lyn Topinka, 1984

USGS Photo by Harry Glicken, May 17,

Instabil rétegvulkánok A Mt. Saint Helens összeomlása *1980.05.18*

Előtte

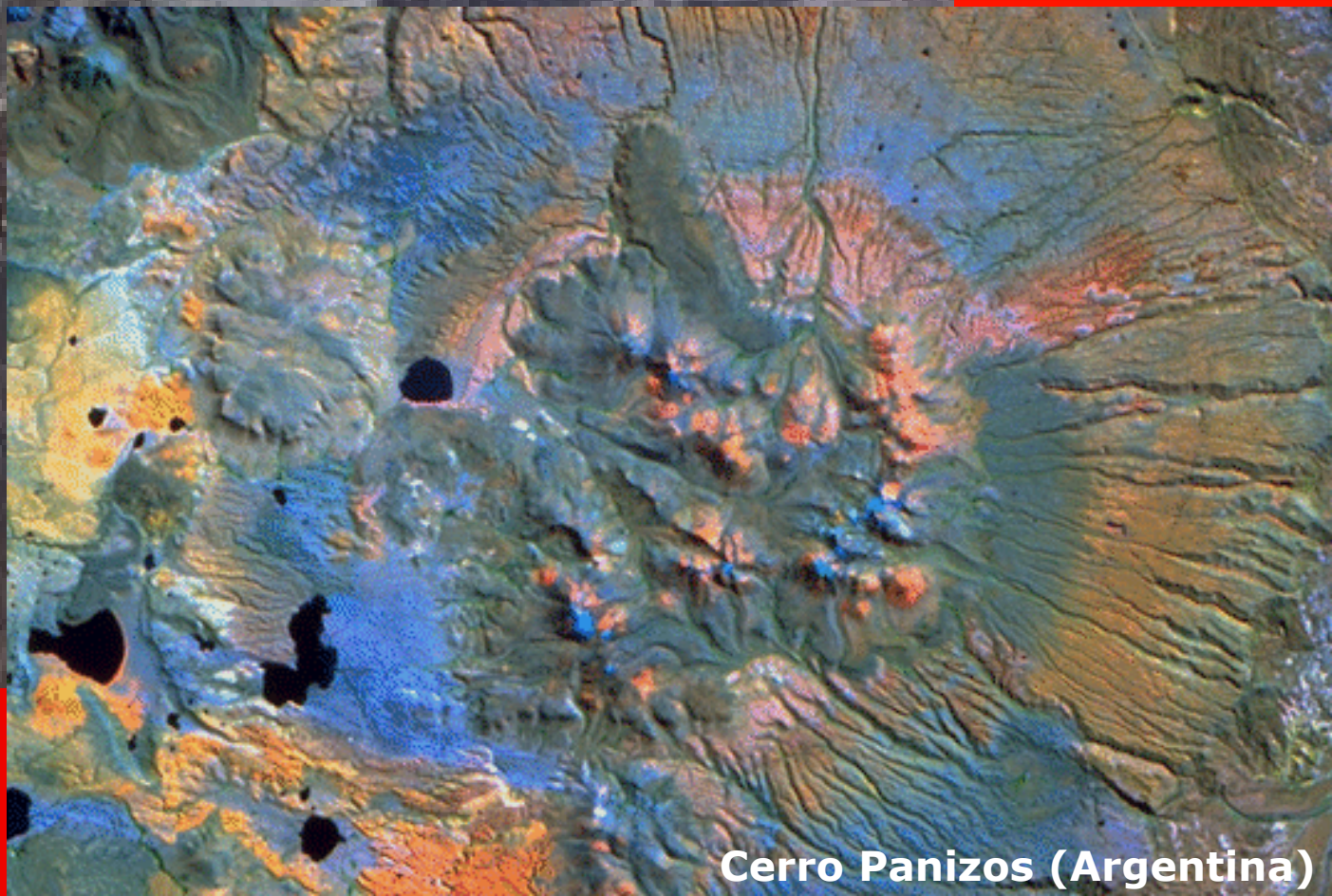
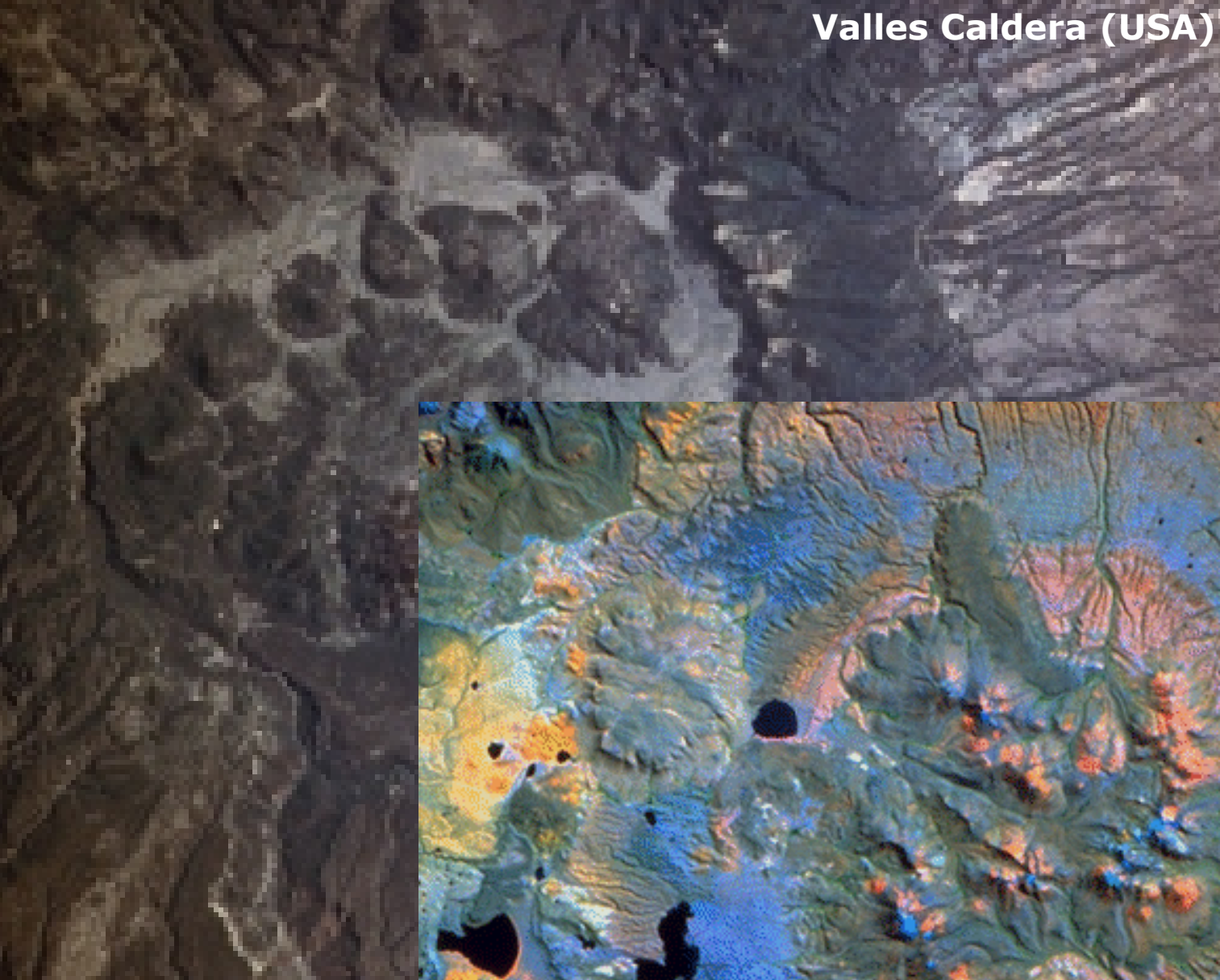
és

utána

USGS Photo by Lyn Topinka, May 19, 1982

Valles Caldera (USA)

Cerro Panizos (Argentina)

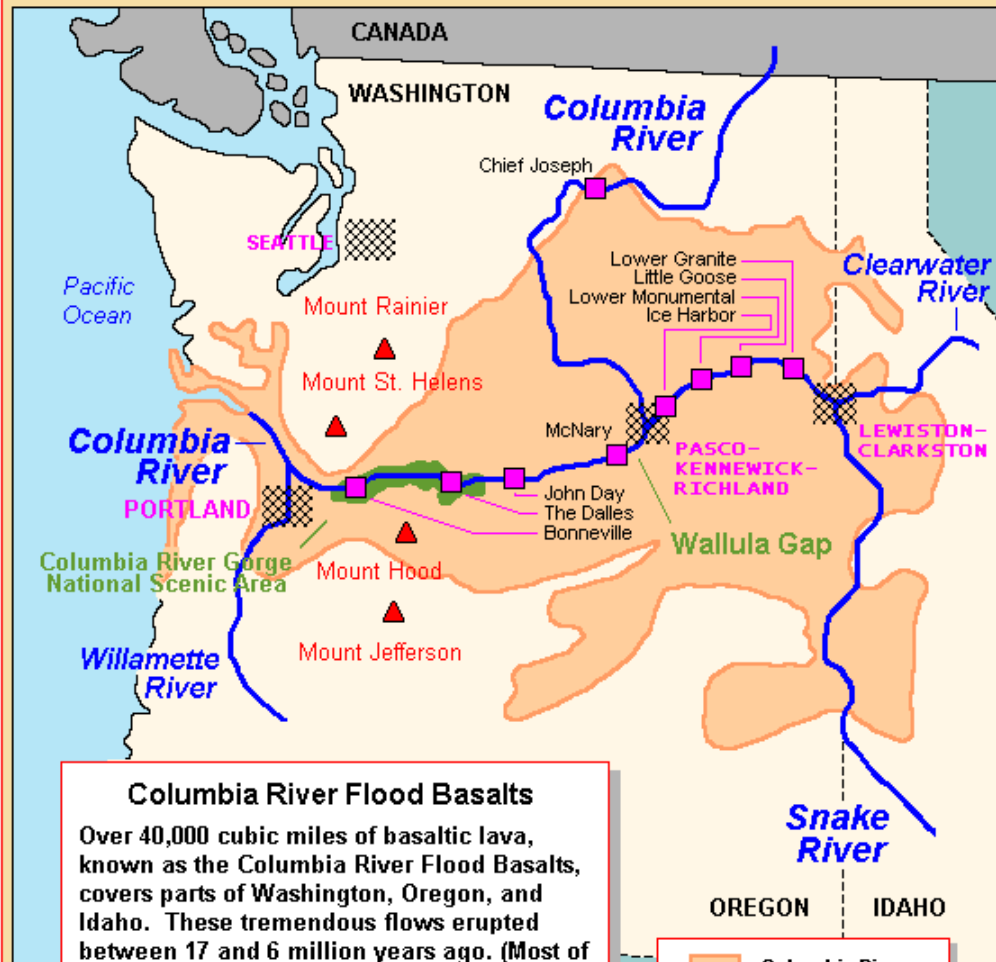

Laki, Izland (1783)

Bazaltplatók

Columbia River Flood Basalts

Columbia River Flood Basalts

Over 40,000 cubic miles of basaltic lava, known as the Columbia River Flood Basalts, covers parts of Washington, Oregon, and Idaho. These tremendous flows erupted between 17 and 6 million years ago. (Most of the lava flooded out in the first 1.5 million years !!!) The topography present prior to the Columbia River Basalt eruptions was buried and smoothed over by flow upon flow of lava. Over 300 high-volume individual lava flows have been identified, along with countless smaller flows.

— Excerpt from: USGS/NPS Geology in the Parks 2002

- Columbia River Flood Basalts
- Cascade Volcano
- USACE Dam

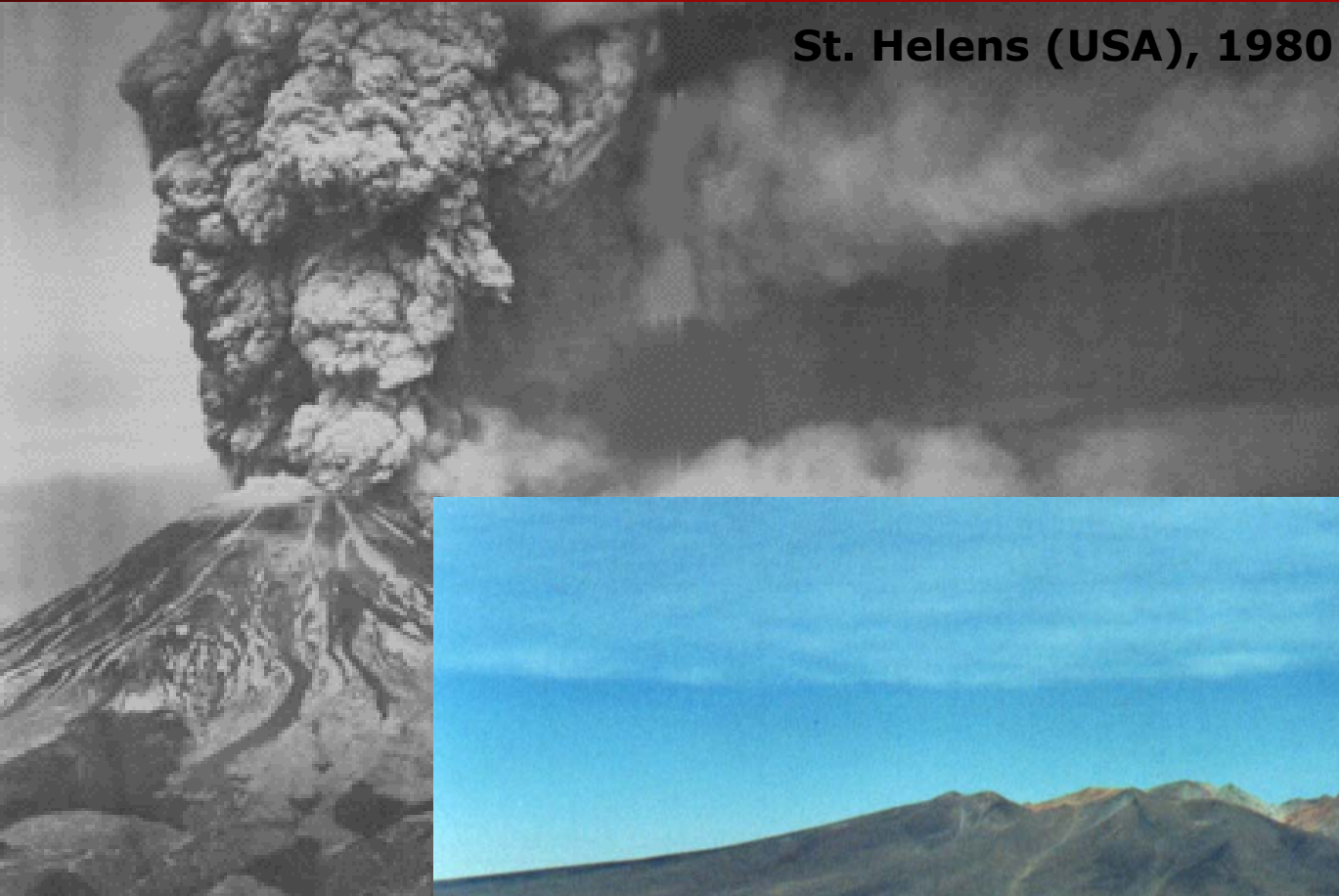
0 100
Miles

Deccan fennsík, India

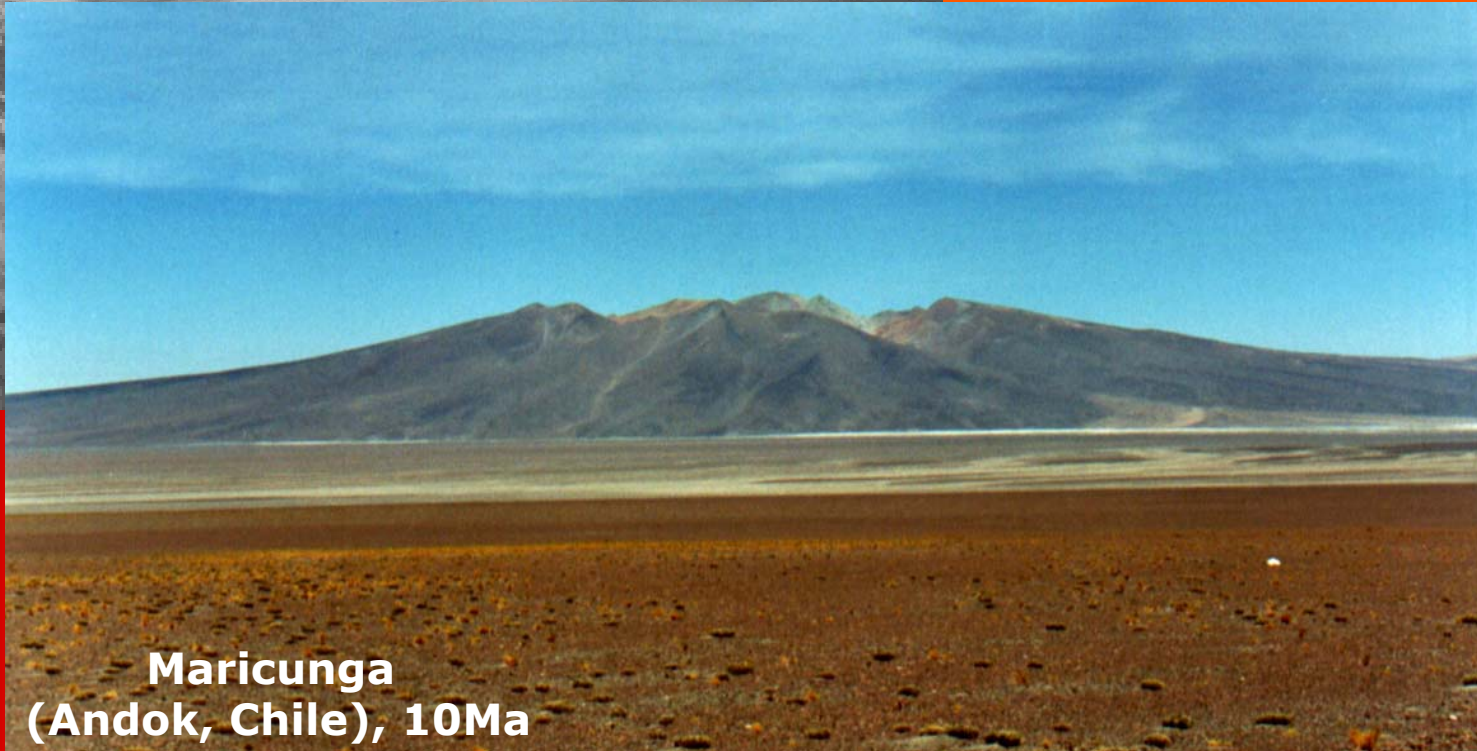

Lyn Topinka, USGS/CVO, 2002; Modified from: Univ. North Dakota, "Volcano World", 2002; Basalt coverage based on Hooper, 1997; Gorge coverage based on USFS/BLM, 1996

Működő és „kihalt” tűzhányók

St. Helens (USA), 1980

Maricunga
(Andok, Chile), 10Ma

A mi vulkánjaink: Görgényi Havasok

A Fancsal délkeletről

A mi vulkánjaink: Görgényi Havasok

A Mezőhavas keletről

A mi vulkánjaink: Déli Hargita

A mi vulkánjaink: Déli Hargita

A mi vulkánjaink: Persány hegység

A mi vulkánjaink: Persány hegység

Vulkánlimesz

Avacsa és Kozelszkij vulkánok (Kamcsatka, Oroszország)

Vulkánok és művészettörténet

Frankenstein (1818)

... és kitalálója Marry Shelley

Vulkánok és művészettörténet

... és kitalálója Marry Shelley

Vulkánok és művészettörténet

Mojo

Flores Sea

Mt. Tambora

Sanggar
Peninsula

Saleh Bay

... és kitalálója Marry Shelley

Vulkánok és művészettörténet

Edvard Munch (1863-1944)

„A sikoly”(1893)

(„**Der Schrei der Natur**”)

„I was walking along a path with two friends — the sun was setting — suddenly the sky turned blood red — I paused, feeling exhausted, and leaned on the fence — there was blood and tongues of fire above the blue-black fjord and the city — my friends walked on, and I stood there trembling with Anxiety — and I sensed an infinite scream passing through nature.”

(Munch naplójából, Nice 22.01.1892)

Vulkánok és művészettörténet

Vulkánok és művészettörténet

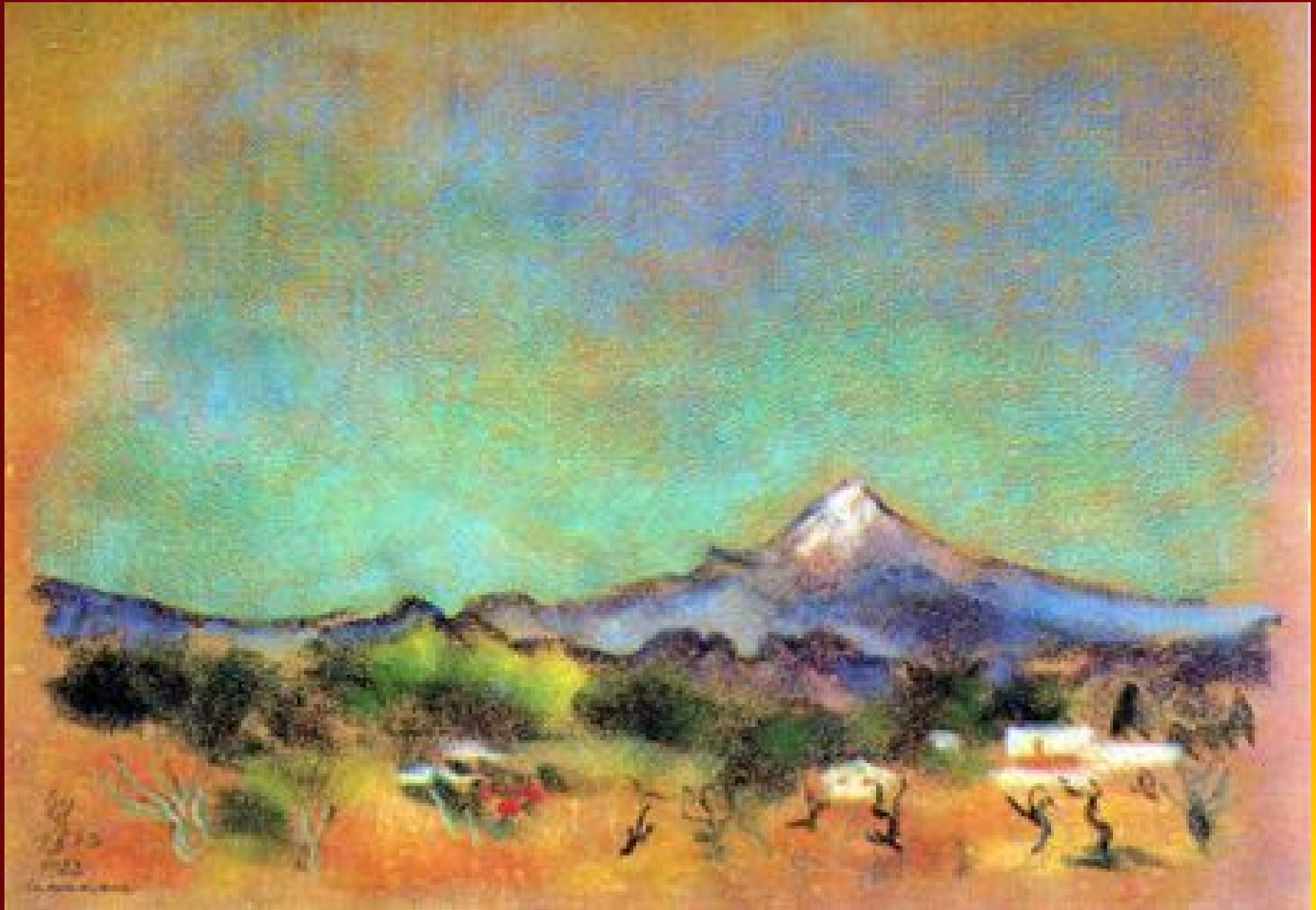
Hokusai: A Fuji 36 képe

Vulkánok és művészettörténet

Hokusai: A Fuji 36 képe

Vulkánok és művészettörténet

Gy. Szabó Béla: Popocatepetl

Vulkánok és mitológia

PELE, GODDESS OF HAWAII'S VOLCANOES

Vulkánok és történelem

Az 1601-1603-as éhínség Oroszországban
és Boris Godunov cár

A Huaynaputina vulkán (Peru) krátere

Homo Sapiens:

Kihalófélben egy vulkánkitörés miatt??

**Valamikor 50 ka BP előtt
A Homo Sapiens egyedszáma drámaian lecsökkent
majdnem a végleges kihalás határáig:**

**kb. 20 000 éven keresztül
az emberiség létszáma
csak 4000- 10000 között mozgott!**

Toba 74 000 Ka BP!!!

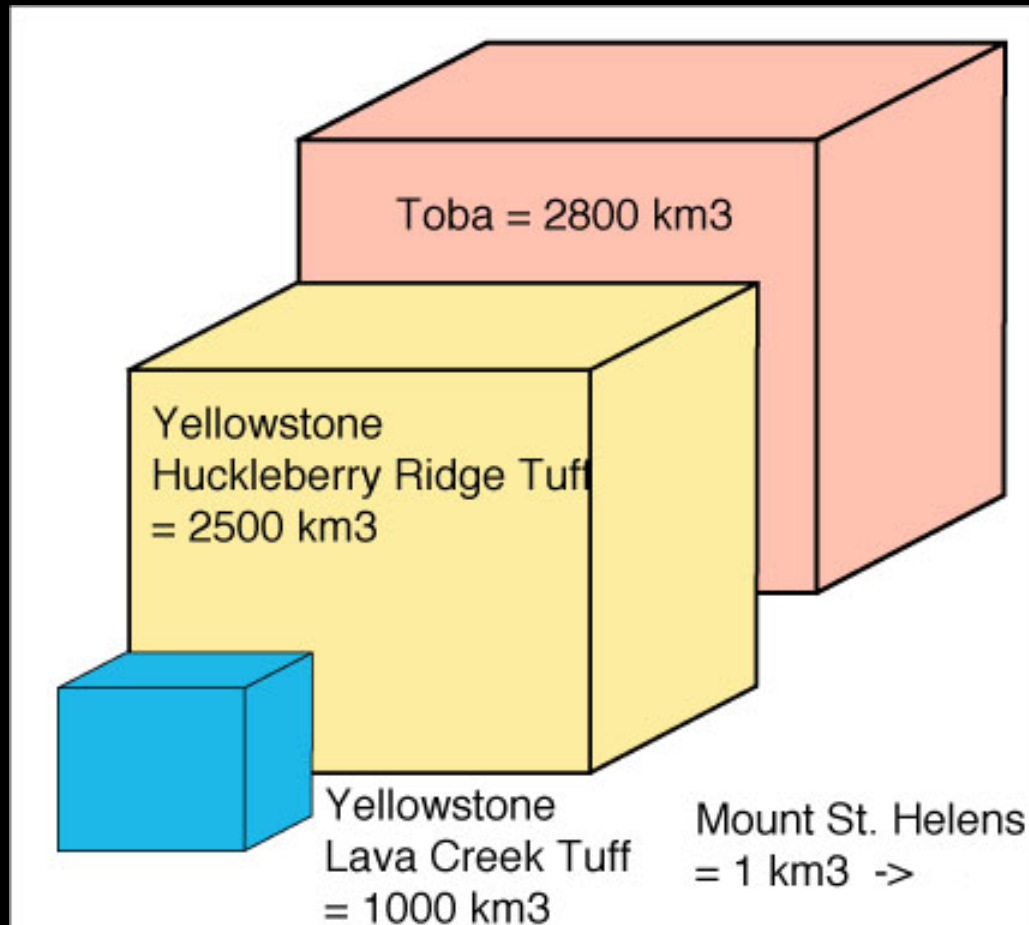
Homo Sapiens:

Kihalófélben egy vulkánkitörés miatt??

Homo Sapiens:

Kihalófélben egy vulkánkitörés miatt??

01 0 24

B. Ú. É. K. !

Etna